

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ
СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ДЕРЖАВНОМУ
НАУКОВО-ДОСЛІДНОМУ ІНСТИТУТІ
ВИПРОБУВАНЬ І СЕРТИФІКАЦІЇ
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ**

КВІТЕНЬ 2024
ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника Державного
науково-дослідного інституту
випробувань і сертифікації озброєння
та військової техніки
від 01.04.2024 № 11 ад

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію сертифікаційної діяльності
в Державному науково-дослідному інституті
випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки

© Під редакцією О.А. Дробот.

Розробник:

А.В. Власов, О.Г. Матющенко

© Державний науково-дослідний
інститут випробувань і сертифікації
озброєння та військової техніки.
2024

Черкаси, 2024

1. Загальні положення

1.1. Сертифікаційна діяльність (далі – ННТД) у Державному науково-дослідному інституті випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки (далі – Інституті) організовується та здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про оборонні закупівлі”, “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”, інших нормативно-правових актів України, що стосуються сертифікаційної діяльності (оцінки відповідності продукції оборонного призначення), “Положення про Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки”, що затверджене наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 29.06.2021 року №170, “Тимчасового Положення про Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки”, що затверджене Заступником начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 17.11.2022 року, наказів та розпоряджень начальника Генерального штабу Збройних Сил України та начальника Центрального воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України, національних стандартів ДСТУ ISO 9001:2015 “Системи управління якістю. Вимоги” та ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 “Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг”.

1.2. Положення про організацію сертифікаційної діяльності у Державному науково-дослідному інституті випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки (далі – Положення) спрямовано на уточнення особливостей організації сертифікаційної діяльності в Інституті.

1.3. Сертифікаційна діяльність в Інституті – це інтелектуальна творча діяльність, спрямована на підготовку і виконання робіт з оцінки відповідності (сертифікації) товарів оборонного призначення (далі – ТОП), механізованих засобів розмінування (гуманітарного), пов’язаних з ними виробів, компонентів та обладнання (далі – МЗР) відповідно до вимог міжнародних та національних стандартів України та є невід’ємною складовою наукової діяльності, службовим обов’язком керівного складу, наукових працівників Інституту.

1.4. Сертифікаційна діяльність здійснюється за окремими планами та заявками від виробника (постачальника) ТОП та МЗР, які визначаються потребами забезпечення та підвищення обороноздатності держави та визначаються (в разі необхідності) окремими наказами і директивами Міністра оборони України, Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, начальника Інституту.

1.5. Суб’єктами сертифікаційної діяльності Інституту є: орган з оцінки відповідності та орган сертифікації, науково-дослідні управління (відділи, лабораторії), науково-технічний комплекс вимірювань, служби Інституту,

підрозділи забезпечення, Навчально-науковий випробувальний полігон високотехнологічного озброєння та військової техніки з ділянками для проведення випробувань.

1.6. Суб'єкти сертифікаційної діяльності Інституту діють на основі Статуту Інституту (Тимчасового Положення про Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки), власних Положень та документів системи управління якості органу з оцінки відповідності та органу сертифікації.

1.7. Інститут призначений для проведення випробувань і робіт з оцінки відповідності (сертифікації) озброєння та військової техніки Збройних Сил та інших військових формувань складових сил оборони на території України і за кордоном.

Інститут є спеціалізованою випробувальною організацією, яка відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року №159 “Про затвердження Порядку проведення випробувань зразків озброєння та військової техніки” та “Тимчасового Положення про Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки” затвердженого Заступником начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 17.11.2022 року, проводить (бере участь) державні та інші види випробувань (нових, дослідних, модернізованих, модифікованих, серійних) зразків (систем, комплексів) озброєння та військової техніки (далі – ОВТ) з оцінкою їх бойових, технічних і експлуатаційних характеристик.

Інститут відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 08 березня 2024 року № 271 “Про реалізацію експериментального проекту щодо здійснення обов'язкової сертифікації механізованих засобів розмінування (гуманітарного розмінування), пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання” проводить обов'язкову сертифікацію даної продукції щодо відповідності вимогам, зазначеним у цій Постанові.

1.8. Основними завданнями Інституту в межах сертифікаційної діяльності є:

- організація та проведення фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на наукове супроводження заходів з оцінки відповідності (сертифікації) ОВТ;

- удосконалення нормативного та організаційно - методичного забезпечення робіт з оцінки відповідності (сертифікації) ОВТ;

- виконання в межах повноважень робіт з оцінки відповідності (сертифікації) ОВТ як орган оцінки відповідності;

- виконання робіт з обов'язкової сертифікації механізованих засобів розмінування (гуманітарного розмінування), пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання.

1.9. Інститут відповідно до покладених завдань:

– здійснює підготовку до акредитації випробувальних лабораторій інституту у відомчих, національних та міжнародних органах оцінки відповідності (сертифікації);

– приймає участь у заходах військово-технічного співробітництва у сфері сертифікації ОВТ;

– здійснює імплементацію міжнародних та європейських стандартів, стандартів НАТО та держав-членів НАТО щодо робіт з оцінки відповідності (сертифікації) виробів ОВТ (складових частин ОВТ);

– виконує (бере участь у виконанні) пошукові роботи і прикладні (теоретичні та експериментальні) дослідження з удосконалення нормативного і організаційно-методичного забезпечення оцінки відповідності (сертифікації) виробів ОВТ та їх складових частин, механізованих засобів розмінування (гуманітарного розмінування), пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання;

– здійснює льотно-методичне супроводження робіт в галузі державної авіації, спрямованих на оцінку відповідності.

Інститут має право використовувати згідно із законодавством України полігонно-вимірювальну і лабораторно-випробувальну бази та відповідні інфраструктури складових сил оборони, установ, організацій і підприємств промисловості під час проведення робіт з оцінки відповідності.

1.10. В Інституті сформовано систему сертифікації, що включає до себе орган з оцінки відповідності, орган сертифікації, тимчасові колективи (випробувальні бригади), вимірювальні лабораторії та відповідну полігонно-випробувальну базу.

1.11. Оцінка відповідності здійснюється на визначених в законодавстві засадах, в будь-яких формах, включаючи випробування, декларування відповідності, сертифікацію та інспектування, та на відповідність будь-яким заявленим або встановленим вимогам, а орган з оцінки відповідності залучається до здійснення оцінки відповідності на умовах, визначених договором між заявником і таким органом.

1.12. Робота органу з оцінки відповідності та органу сертифікації регламентується документами системи управління якості.

1.13. Орган з оцінки відповідності та орган сертифікації за своїм статусом є третьою стороною та є незалежними від розробника, виробника, постачальника і споживача продукції, тобто від будь-якого комерційного, фінансового або іншого впливу, не займається розробкою і виготовленням продукції, щодо якої компетентний на проведення робіт з сертифікації продукції, має технічну базу та компетентність, які дозволяють йому проводити роботи з сертифікації.

1.14. Статус, організаційна структура, адміністративна підпорядкованість органу з оцінки відповідності та органу сертифікації, система оплати праці їх

співробітників виключає можливість здійснення фінансового, адміністративного та іншого тиску, що спроможний вплинути на висновки та об'єктивність робіт з сертифікації.

1.15. Політика сертифікації Інституту організована на принципах, що виключають можливість адміністративного, комерційного, фінансового або іншого тиску, що гарантує об'єктивність і неупередженість оцінки відповідності продукції оборонного призначення.

2. Керівництво, організація та координація сертифікаційної діяльності

2.1 Загальне керівництво сертифікаційної діяльності здійснює начальник Інституту.

2.2. Організацію сертифікаційної діяльності в Інституті та її безпосереднє керівництво, планування, поточне управління здійснює заступник начальника інституту з сертифікації в межах повноважень, що делеговані начальником Інституту.

2.2. Функції організації та управління сертифікаційної діяльності в Інституті заступник начальника інституту з сертифікації здійснює через суб'єктів сертифікаційної діяльності на підставі наказу начальника Інституту "Про організацію сертифікаційної діяльності" на поточний рік, в якому визначаються: основні завдання з сертифікаційної діяльності на поточний рік; завдання заступникам начальника Інституту; завдання структурних підрозділів Інституту та служб; схеми організації сертифікаційної діяльності; склад групи з координації виконання завдань та взаємодії між науковими підрозділами військової частини з питань підготовки та проведення робіт з сертифікації ТОП та МЗР; форму сертифікату для зразків ТОП та МЗР; інструкцію з оформлення сертифікатів та їх обліку; зразок форми протоколу з оцінки відповідності; інструкція з оформлення протоколу з оцінки відповідності; інші документи.

2.3. Діловодство, облік, методичне забезпечення виконання робіт з сертифікації в Інституті здійснюють органи з оцінки відповідності та орган сертифікації.

2.4. Забезпечення розміщення інформації щодо діяльності органу з оцінки відповідності та органу сертифікації на офіційному веб-сайті здійснює науково-інформаційний відділ Інституту.

3. Планування, організація і облік сертифікаційної діяльності в Інституті.

3.1. Планування сертифікаційної діяльності, облік її результатів в Інституті здійснюється згідно до наказів Міністерства оборони України, Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу Збройних Сил України, наказів начальника Інституту та цього Положення.

3.2. Планування сертифікаційної діяльності здійснюється на підставі заявок на проведення оцінки відповідності (сертифікації) продукції поточним методом з урахуванням поданої додаткової документації до заявки, часових обмежень на проведення випробувань та виконання робіт з оцінки відповідності (сертифікації) продукції.

План робіт з сертифікації продукції розробляється на рік та затверджується його керівником.

3.3. Основними послугами з сертифікації є:

- виконання робіт з добровільної сертифікації зразків ОВТ (компонентів та обладнання зразка ОВТ);
- виконання робіт з обов'язкової сертифікації механізованих засобів розмінування, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання;
- виконання робіт з добровільної сертифікації фортифікаційних споруд;
- виконання робіт з добровільної сертифікації спеціального одягу.

3.4. Об'єктами робіт з оцінки відповідності (сертифікації) є:

- озброєння та військова техніка, їх складові частини;
- бронетанкова техніка;
- автомобілі спеціальної призначеності;
- механізовані засоби розмінування, пов'язані з ними вироби, компоненти та обладнання;
- зброя та артилерійські боєприпаси і частини до них;
- машини й устаткування;
- роботизовані комплекси (системи);
- частини та приладдя до військової техніки та транспортних засобів (навісне обладнання);
- вироби (матеріали) текстильні та швейної промисловості (парашутні системи, комплекси бойового екіпірування, захисні та маскувальні засоби тощо);
- прилади радіолокаційні;
- прилади та інструменти для аеронавігації та космічної навігації (крім компасів);
- фортифікаційні (захисні) споруди.

3.5. Завданнями органу з оцінки відповідності та органу сертифікації є:

- здійснення оцінки відповідності (сертифікації) продукції, процесів та систем, як третя сторона, шляхом застосування процедур оцінки відповідності, які визначені відповідними правилами, процедурами, методиками, інструкціями для проведення оцінки відповідності (сертифікації).
- гарантування об'єктивності і неупередженості своєї діяльності та забезпечення конфіденційності одержаної інформації;
- встановлення необхідних процедур для забезпечення ефективного управління та належного внутрішнього контролю;

– постійне вдосконалення запровадженої системи менеджменту якості органу з оцінки відповідності та органу сертифікації на відповідність ДСТУ ISO/IEC 9001:2015;

– організація та координація атестації (акредитації) випробувальних (калібрувальних) лабораторій, що входять до складу органу з оцінки відповідності;

– участь у роботі з гармонізації нормативно-правових актів, національних стандартів та інших документів з питань акредитації з міжнародними та європейськими правилами і стандартами, які визначають вимоги до акредитованих органів з оцінки відповідності;

– участь у заходах підвищення кваліфікації фахівців, що можуть залучатись до оцінки відповідності (сертифікації);

– удосконалення нормативного, методичного забезпечення оцінки відповідності (сертифікації).

3.6. Органу з оцінки відповідності та органу сертифікації забороняється:

– здійснювати консультування щодо організації та проведення робіт з оцінки відповідності (сертифікації);

– тиражувати документацію, що належить до системи менеджменту якості органу.

3.7. Проведення сертифікації передбачає наступні етапи:

1) подання заявником заявки на проведення сертифікації;

2) розгляд заявки;

3) укладання сертифікаційної угоди (договору) на проведення сертифікації;

4) оцінювання продукції з відбором та ідентифікацією зразків;

5) проведення випробувань;

6) аналіз результатів з оцінювання та випробувань та прийняття рішення щодо видачі чи відмови у видачі сертифіката відповідності продукції;

7) оформлення та видача (відмова у видачі) сертифікату відповідності продукції;

8) внесення інформації про виданий (скасований) сертифікат відповідності продукції до переліку виданих (скасованих) сертифікатів відповідності;

9) проведення технічного нагляду за сертифікованою продукцією під час дії сертифікату відповідності продукції (у разі якщо це передбачено визначеною схемою сертифікації продукції).

3.8. Заявка на проведення робіт з сертифікації подається до Інституту від суб'єкта господарювання, який здійснює розроблення та/або виробництво продукції, або постачання продукції іноземного виробництва, або вітчизняного виконавця державного контракту (договору) на виготовлення та поставку продукції, оператора протимінної діяльності, уповноваженого урядом іноземної

держави орган або організацію, міжнародну організацію, що надає міжнародну технічну допомогу або гуманітарну допомогу.

Про отриманні заявки Інститут інформує Генеральний штаб Збройних Сил України через Центральне воєнно-наукове управління Генерального штабу Збройних Сил України про включення робіт з сертифікації (відповідно до результатів розгляду заявки) до Плану сертифікаційної діяльності Інституту.

3.9. Сертифікація здійснюється згідно з визначеною в Інституті схемою сертифікації.

При виконання робіт з оцінки відповідності (сертифікації) ТОП та МЗР випробування (за необхідністю) проводяться випробувальними лабораторіями Інституту та/або залученими акредитованими випробувальними лабораторіями, які мають чинну угоду про співпрацю з Інститутом, сфера акредитації яких містить необхідні методи випробувань.

За результатами випробувань оформлюються протоколи випробувань із зазначенням фактичних значень характеристик ТОП та МЗР, що випробувалась.

3.10. Підставою для проведення робіт з сертифікації, є укладена сертифікаційна угода (договір) на проведення сертифікації між Інститутом та заявником.

Заявник сплачує всі витрати на проведення робіт з сертифікації продукції на рахунок Інституту, на підставі рахунку та Протоколу погодження договірної ціни, в якому зазначаються всі витрати на проведення сертифікації продукції.

Сплачені заявником витрати за сертифікацію продукції є підставою видання в Інституті наказу про організацію підготовки і проведення сертифікації продукції із залученням ресурсів Збройних Сил України.

3.11. Орган сертифікації Інституту проводить аналіз матеріалів (документів, складених в процесі робіт з сертифікації, результатів випробувань) та за результатами готує рішення про видачу або відмову у видачі сертифікату відповідності продукції.

3.12. Рішення про видачу сертифікату відповідності продукції є підставою для оформлення сертифікату відповідності продукції та внесення його до переліку виданих (скасованих) сертифікатів відповідності.

3.13. Сертифікат відповідності продукції видається заявнику після укладання угоди на право застосування сертифікату відповідності продукції між Інститутом та заявником.

3.14. Термін дії сертифіката відповідності продукції визначає орган сертифікації Інституту у відповідності до застосованої схеми сертифікації.

3.15. Сертифікат відповідності продукції набирає чинності з дати його внесення до переліку виданих (скасованих) сертифікатів відповідності на офіційному сайті Інституту.

Облік, зберігання бланків сертифікатів відповідності та користування ними здійснюється орган сертифікації Інституту.

3.16. Нагляд за функціонуванням органу з оцінки відповідності та органу з сертифікації

Нагляд за функціонуванням здійснює Рада органу. Рада є дорадчо-наглядовим органом.

Рада працює на громадських засадах, її діяльність базується на принципах прозорості, відкритості і гласності. Метою діяльності Ради є представлення інтересів усіх зацікавлених сторін з питань, пов'язаних з оцінкою відповідності.

Рада формується із представників усіх зацікавлених сторін – представників органів військового управління, виробників, наукових установ, експертів, які використовують у своїй професійній діяльності оцінку відповідності, а також займаються питаннями стандартизації, метрології та якості продукції.

У своїй діяльності Рада керується Законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, наказами та розпорядженнями Міністерства оборони України, положенням про Раду.

4. Забезпечення сертифікаційної діяльності у Інституті

4.1. До основних видів забезпечення сертифікаційної діяльності у Інституті належать правове, фінансове, матеріально-технічне, кадрове, інформаційне.

Порядок забезпечення сертифікаційної діяльності в Інституті здійснюється на підставі чинного законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства оборони України та цього Положення.

4.2. Правове забезпечення.

4.2.1. Правове забезпечення сертифікаційної діяльності Інституту здійснюється на підставі діючого законодавства України, нормативно-правових актів Міністерства оборони України та цього Положення.

4.2.2. Інститут відповідно до чинного законодавства України може укладати сертифікаційні угоди (договори) на проведення сертифікації продукції та угоди про співпрацю з акредитованими випробувальними лабораторіями.

4.2.3. Заявники мають право оскаржити дії та бездіяльність Інституту під час виконання ним робіт з сертифікації продукції відповідно до Порядку розгляду апеляцій та скарг органу з оцінки відповідності та органу сертифікації Інституту або у судовому порядку.

4.3. Фінансове забезпечення.

4.3.1. При проведенні заходів з сертифікації продукції Інститут керується Методикою розрахунку трудомісткості та вартості робіт з сертифікації продукції, що розроблена відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 514 “Про затвердження Правил визначення вартості робіт з

оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, що виконуються призначеними органами з оцінки відповідності та визнаними незалежними організаціями”, що затверджена наказом начальника Інституту.

4.3.2. Планування витрат на виконання робіт з сертифікації здійснюється Інститутом самостійно на основі розрахунків, результати яких відображаються в калькуляції кошторисної вартості, з виділенням вартості робіт (послуг), які підлягають виконанню у поточному бюджетному році.

4.3.3. Невід’ємною частиною сертифікаційної угоди (договору) на проведення сертифікації продукції є окремий протокол погодження договірної ціни, в якому зазначаються всі витрати на проведення сертифікації продукції з обґрунтуванням, зокрема витрат, які пов’язані з матеріально-технічним забезпеченням, забезпеченням озброєнням, військовою та спеціальною технікою, боєприпасами, крім витрат, пов’язаних з випробуванням продукції акредитованими випробувальними лабораторіями, які мають угоди про співпрацю з Інститутом, сфера акредитації яких дає змогу проводити випробування з використанням необхідних методів.

4.4. Матеріально-технічне забезпечення.

Матеріально-технічне забезпечення сертифікаційної діяльності Інституту спрямоване на створення та підтримку науково-експериментальної і лабораторної бази, необхідної для ефективного проведення робіт з сертифікації, і здійснюється за рахунок коштів, передбачених кошторисом Інституту.

4.5. Кадрове забезпечення.

4.5.1. Кадрове забезпечення сертифікаційної діяльності Інституту спрямоване на створення та збереження інтелектуального потенціалу для досягнення належного рівня організації і виконання робіт з сертифікації. Кадрове забезпечення складається з комплектування керівних і наукових посад військовослужбовцями та працівниками Збройних Сил відповідної кваліфікації та фаху.

4.5.2. Призначення особового складу органу оцінки відповідності та органу сертифікації здійснюється наказом начальника Інституту згідно до вимог Національного агентства з акредитації України.

4.5.3. Посади наукових працівників Інституту комплектуються на конкурсній основі військовослужбовцями та працівниками Збройних Сил України, які мають відповідний кваліфікаційний та фаховий рівень.

4.5.4. Співробітники (військовослужбовці та працівники Збройних Сил України) Інституту, установ і організацій Міністерства оборони України, інших міністерств і відомств можуть залучатись до виконання робіт з сертифікації на умовах штатного сумісництва встановленим порядком згідно з чинним законодавством.

4.5. Інформаційне забезпечення.

Метою інформаційного забезпечення є максимальне задоволення потреб

підрозділів Інституту та розробника, виробника, постачальника і споживача продукції у сучасній, своєчасній, оперативній та достовірній інформації щодо стану виконання завдань з сертифікаційної діяльності.

Інформаційне забезпечення сертифікаційної діяльності Інституту спрямоване на задоволення потреб розробника, виробника, постачальника і споживача продукції щодо підготовки до сертифікації, формування та подання заявки з відповідним пакетом документації, результатів виконаних робіт з оцінки відповідності (сертифікації).

Інформаційне забезпечення здійснюється силами науково-інформаційного відділу Інституту.

Заступник начальника Державного науково-дослідного інституту випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки з сертифікації

полковник

Ольга ДРОБОТ

